

Załącznik nr 1/297/2023/2024
do Zarządzenia nr 297/2023/2024
Dyrektora Zespołu Szkół w Czerwieńsku
z dnia 02 sierpnia 2024 r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W ZESPOLE SZKÓŁ W CZERWIEŃSKU

WSTĘP

Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1606) wprowadza nowe instrumenty ochrony praw małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany nakładają na podmioty pracujące z dziećmi i młodzieżą, obowiązek opracowania standardów ochrony małoletnich.

„Standardy ochrony małoletnich” to zbiór zasad, które pomagają tworzyć bezpieczne i przyjazne środowisko w szkole oraz stanowią zabezpieczenia ich praw.

Podczas konstruowania „Standardów ochrony małoletnich” w Zespole Szkół w Czerwieńsku przyjęto następujące założenia:

- w Zespole Szkół w Czerwieńsku i w jego otoczeniu może dochodzić do sytuacji zagrażających bezpieczeństwu małoletniego;
- wszyscy pracownicy Zespołu Szkół w Czerwieńsku wiedzą, jak rozpoznawać symptomy krzywdzenia małoletniego oraz jak podejmować interwencję w przypadku podejrzenia, że jest on ofiarą przemocy;
- podejmowane w szkole i przez szkołę działania nie mogą naruszać praw małoletnich;
- małoletni wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami – w świecie realnym oraz w Internecie;
- małoletni wiedzą, do kogo zwracać się i prosić o pomoc, gdzie szukać pomocy w trudnych dla nich sytuacjach życiowych;
- rodzice / prawni opiekunowie małoletnich pogłębiają swoją wiedzę i umiejętności jak wychowywać małoletnich bez przemocy i uczyć je zasad bezpieczeństwa.

PREAMBUŁA

„Standardy ochrony małoletnich w Zespole Szkół w Czerwieńsku” stanowią realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia w szkole standardów ochrony małoletnich (ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – Dz. U. 2024 poz. 560).

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników w Zespole Szkół w Czerwieńsku jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec małoletniego przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy szkoły, realizując te cele, działają w ramach

obowiązującego prawa, zgodnie z przepisami wewnętrznymi Zespołu Szkół w Czerwieńsku oraz swoimi kompetencjami.

ROZDZIAŁ I

OBJAŚNIENIE TERMINÓW

§ 1.

1. Zespół Szkół w Czerwieńsku / Liceum Ogólnokształcące im. gen. Stefana Roweckiego „Grotą” w Czerwieńsku / Technikum w Czerwieńsku / szkoła – jednostka systemu oświata, oznaczająca szkołę ponadpodstawową, w której realizowany jest obowiązek nauki.
2. Pracownik – każda osoba zatrudniona w Zespole Szkół w Czerwieńsku na podstawie stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej odpłatnej bądź nieodpłatnej, a także wykonująca działalność na rzecz szkoły, np. praktykant, wolontariusz, również jeśli jest rodzicem lub opiekunem prawnym dziecka.
3. Osoby współpracujące ze szkołą – każdy pracownik firmy lub instytucji wspierających szkołę, w tym także wolontariusze, stażyści, praktykanci odbywający w szkole praktykę zawodową.
4. Dyrektor Zespołu Szkół w Czerwieńsku / Dyrektor – osoba zarządzająca jednostką systemu oświata, która jest jej przedstawicielem na zewnątrz, przełożonym służbowym wszystkich pracowników szkoły, przewodniczącym rady pedagogicznej, spełniająca wymagania określone przepisami prawa powszechnie obowiązującego i posiadająca kompetencja tam określone. Dyrektor sprawuje opiekę nad dziećmi i młodzieżą uczącą się w szkole.
5. Dziecko / Małoletni – każda osoba, która nie ukończyła 18. roku życia lub jest uczniem szkoły.
6. Opiekun dziecka / Opiekun małoletniego – dalej również opiekunowie dziecka / opiekunowie małoletniego, oznacza przedstawiciela ustawowego dziecka / małoletniego (rodzic lub opiekun prawny) uprawnionego do jego reprezentowania. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem prawnym jest również rodzic zastępczy oraz opiekun tymczasowy (czyli osoba uprawniona do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych).
7. Zgoda opiekuna – zgoda oznacza co do zasady zgodę jednego z rodziców w przypadku zwykłych, bieżących spraw życia dziecka (np. wyjazdu na wycieczkę, udziału w imprezach szkolnych wymagających zgody) oraz zgodę obojga rodziców w sprawach przekraczających zakres zwykłego zarządu (np. zgoda na zmianę miejsca zamieszkania). W zakresie spraw dotyczących bieżących spraw życia dziecka w przypadku sprzeciwu jednego z rodziców należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny (wówczas orzeczenie sądu opiekuńczego zastępuje zgodę obojga rodziców). Odpowiednie zastosowanie ma w tych przypadkach zgoda opiekuna, rodzica zastępczego lub opiekuna tymczasowego.
8. Krzywdzenie małoletniego – to każde zachowanie względem dziecka / małoletniego, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Krzywdzeniem jest także każde zamierzone lub niezamierzone działanie oraz zaniechanie działań ze strony rodzica / opiekuna prawnego, pracownika szkoły lub rówieśnika, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych dziecka i zakłóceniem jego

rozwoju fizycznego i / lub psychicznego. Przyjmuje formy przemocy fizycznej, emocjonalnej / psychicznej, seksualnej, zaniedbania.

9. Przemoc fizyczna wobec małoletniego – działanie lub zaniechanie wobec małoletniego, wskutek którego małoletni doznaje faktycznej fizycznej krzywdy (powoduje urazy na jego ciele, m.in. bicie go, w tym klapsy, policzkowanie, szarpanie, popychanie, zadawanie bólu, przypalanie papierosem) lub jest nią potencjalnie zagrożone. Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas. Krzywda stanowi także rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za dziecko, posiadającej nad nim władzę lub takiej, której ufa.
10. Przemoc emocjonalna / psychiczna wobec małoletniego – przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy małoletnim a osobą za nie odpowiedzialną lub osobą, której dziecko ufa. Jest to naruszanie godności osobistej ukierunkowanej na wyrządzenie szkody psychicznej poprzez m.in. poniżanie, wyzywanie, wyśmiewanie, krytykowanie, straszenie, emocjonalne odrzucanie, lekceważenie, zastraszanie. Do przejawów przemocy emocjonalnej / psychicznej zaliczyć należy: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z małoletnim opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu i odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z małoletnim, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności małoletniego, niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między małoletnim a osobą odpowiedzialną, nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja, sytuacje, w których małoletni jest świadkiem przemocy. Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
11. Przemoc seksualna wobec małoletniego (wykorzystywanie seksualne dziecka) – każde zachowanie osoby dorosłej lub innego małoletniego, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia potrzeb kosztem małoletniego. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowania bez kontaktu fizycznego (pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm, molestowanie werbalne – np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku dziecka, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania dziecka, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming – strategie nieseksualnego uwodzenia dziecka z intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości) oraz do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, zmuszanie dziecka do dotykania ciała sprawcy, stosunek seksualny). Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. Wykorzystanie seksualne występuje także, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inny małoletni) a wykorzystywanym (małoletni) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja władzy, opieki czy zależności. Przemoc seksualna wobec małoletniego to także wyzyskiwanie seksualne, czyli faktyczne lub usiłowane nadużycie podatności dziecka na zagrożenia, przewagi sił lub zaufania – w celu seksualnym, które obejmuje czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystania seksualnego. Przemoc seksualna wobec małoletniego może być jednorazowym zdarzeniem lub powtarzać się przez dłuższy czas.

12. Zaniedbywanie małoletniego – chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb dziecka (głodzenie, niedostarczanie odpowiedniej ilości jedzenia, nieodpowiednia higiena lub jej brak, niezgłaszanie się z małoletnim do lekarza, gdy tego wymaga, brak leczenia mimo zaleceń lekarzy, niedopilnowanie w kwestii edukacji, brak przejawiania zainteresowania, w jaki sposób dziecko spędza wolny czas, jakie ma zainteresowania, problemy oraz potrzeby). Może przyjmować formę nierespektowania praw dziecka, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w jego zdrowiu i / lub rozwoju. Do zaniedbywania dziecka dochodzi w relacjach dziecka z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony.
13. Przemoc rówieśnicza (nękanie rówieśnicze, bullying) - wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji. Przemoc rówieśnicza ma miejsce, gdy dziecko doświadcza różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem Internetu i telefonów komórkowych). Przemoc rówieśniczą obserwujemy, gdy szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Formy przemocy rówieśniczej:
- fizyczna (np. bicie, pobicie, szarpanie, popychanie, niszczenie rzeczy, zabieranie i wymuszanie pieniędzy, plucie, kopanie, zmuszanie do wykonywania poniżających, ośmieszających czynności, w tym seksualnych);
  - werbalna / słowna (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie, użycie obraźliwych słów, wyśmiewanie, grożenie, prowokowanie poprzez np. robienie min lub wyrażanie różnych opinii);
  - relacyjna (np. wykluczenie z grupy rówieśniczej, ignorowanie, namawianie innych do odrzucenia ofiary, rozpowszechnianie plotek, szantaż);
  - materialna (np. kradzież, niszczenie przedmiotów);
  - cyberprzemoc / przemoc elektroniczną (nękanie, straszenie, ośmieszanie poprzez wysyłanie wiadomości oraz komentarzy i wpisów, złośliwe wiadomości w komunikatorach, umieszczanie lub rozpowszechnianie kompromitujących treści, zdjęć, filmów w Internecie);
  - wykorzystanie seksualne – dotykanie intymnych części ciała lub zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika;
  - przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią (np. przemoc w relacjach romantycznych między rówieśnikami), pochodzeniem, narodowością, orientacją seksualną, wyznawaną religią czy innymi cechami.
14. Koordynator bezpieczeństwa w Internecie – pracownik wyznaczony przez dyrektora Zespołu Szkół w Czerwieńsku, odpowiedzialny za zapewnienie bezpiecznych warunków korzystania przez małoletnich z sieci teleinformatycznych, w tym Internetu

na terenie szkoły. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.

15. Osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich – pracownik pedagogiczny wyznaczony przez Dyrektora Zespołu Szkół w Czerwieńsku, sprawujący nadzór nad prawidłową realizacją i stosowaniem w szkole Standardów ochrony małoletnich. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
16. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń – pracownik lub kilku pracowników pedagogicznych lub niepedagogicznych cieszących się zaufaniem dzieci, wyznaczony przez dyrektora odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
17. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji – dyrektor lub pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora odpowiedzialny za podejmowanie interwencji wewnątrz szkoły i przed właściwymi organami lub instytucjami. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
18. Osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia dziecku – pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora odpowiedzialny za opracowanie planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia i monitorowanie jego wykonania. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
19. Zespół interwencyjny – grupa złożona z pedagoga, wychowawcy i wybranych nauczycieli podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy dziecku dotkniętemu problemem krzywdzenia.
20. Rejestr interwencji – dokumentacja zawierająca rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka, uwzględniający: Zgłoszenie ze wskazaniem osoby zgłaszającej, Osobę / osoby podejrzewane o krzywdzenie (opiekun dziecka, pracownik, inne dziecko, inna osoba), Rodzaj podjętej interwencji (zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, wnioski o wgląd w sytuację rodziny, wszczęcie procedury Niebieskiej Karty), Datę interwencji, Dokumenty wytworzone podczas interwencji (m.in. notatki służbowe, karty interwencji, kopie zawiadomień/wniosków wysyłanych do właściwych służb).
21. Dane osobowe małoletniego – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego, w tym jego imię, nazwisko i wizerunek.

ROZDZIAŁ II

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIICH

§ 2.

Standardy ochrony dzieci

1. Szkoła podejmuje działania zapobiegające krzywdzeniu małoletnich, w szczególności przez:
  - a) ustanowienie zasad reagowania na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia;

- b) ustanowienie zasad bezpiecznej rekrutacji pracowników;
  - c) zapewnienie odpowiedniego przygotowania pracowników poprzez szkolenia;
  - d) ustalenie zakresów odpowiedzialności pracowników;
  - e) ustalenie zasad bezpiecznych relacji między pracownikami a małoletnimi oraz między samymi małoletnimi.
2. Pracownicy Zespołu Szkół w Czerwieńsku posiadają odpowiednią wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia małoletnich, zaś w ramach wykonywanych obowiązków zwracają szczególną uwagę na ich występowanie.
  3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownik pedagogiczny szkoły podejmuje rozmowę z opiekunami małoletniego, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia, motywując ich do szukania pomocy w innych instytucjach działających na rzecz dzieci i młodzieży. Podjęte kroki należy udokumentować zgodnie ze sposobem przyjętym w szkole.
  4. Każdy pracownik, który zauważy, że małoletni jest krzywdzony, zobowiązany jest zareagować, a w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.
  5. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan małoletniego.
  6. Pracownicy w Zespole Szkół w Czerwieńsku znają i stosują zasadę bezpiecznych relacji pracownik – małoletni, małoletni – małoletni.
  7. Wszyscy pracownicy w Zespole Szkół w Czerwieńsku i osoby współpracujące ze szkołą, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzenie małoletniego lub inne informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
  8. Pracownicy w Zespole Szkół w Czerwieńsku i osoby z nią współpracujące, które dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuraturę lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.
  9. Uwagę pracowników w Zespole Szkół w Czerwieńsku i osoby z nią współpracujące powinny zwrócić przykładowo następujące zachowania:
    - a) małoletni ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, rany cięte, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;
    - b) podawane przez małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne;
    - c) pojawia się niechęć przed udziałem w lekcjach uwzględniających ćwiczenia fizyczne;
    - d) małoletni nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
    - e) małoletni boi się rodzica lub opiekuna;
    - f) małoletni boi się powrotu do domu;
    - g) małoletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony;
    - h) małoletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: ból brzucha, głowy, mdłości itp.;
    - i) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania małoletniego.

§ 3.

Zasady rekrutacji pracowników

1. Przed zatrudnieniem danej osoby w szkole lub nawiązaniem współpracy w innej formie i powierzeniem jej obowiązków / działań polegających na pracy z małoletnim szkoła ustala kwalifikacje tej osoby, ustala czy posiada kompetencje do pracy z małoletnimi w zakresie podejmowanych działań oraz wyklucza ryzyko wystąpienia z jej strony zagrożenia dla dobra małoletnich i zagrożenia ich bezpieczeństwa.
2. W trakcie rekrutacji szkoły uzyskuje od kandydata / kandydatki:
  - a) dane osobowe takie jak imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia, dane kontaktowe, potwierdzone sprawdzeniem dokumentu tożsamości;
  - b) informacje dotyczące: wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, przebiegu dotychczasowego zatrudnienia (nie dotyczy opiekunów małoletnich wykonujących działania na rzecz szkoły wynikające z przyjętego ogólnie ich zaangażowania w życie szkoły / klasy / oddziału).
3. W celu uzyskania dodatkowych informacji szkoła może wystąpić do kandydata / kandydatki o przedstawienie referencji z poprzednich miejsc zatrudnienia (od poprzedniego pracodawcy) lub wskazanie kontaktu w celu pozyskania referencji. Nieprzedłożenie ww. dokumentu nie może wywoływać negatywnych konsekwencji dla kandydata lub kandydatki.
4. Przed nawiązaniem współpracy z daną osobą, szkoła dokonuje sprawdzenia, czy osoba ta figuruje w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym (Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze). Wydruk z Rejestru przechowuje się w aktach osobowych pracownika lub w innej dokumentacji dotyczącej pracownika.
5. Osoba, o której mowa w ust. 1, przedkłada pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2023 poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
6. Osoba, o której mowa w ust. 1, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi.
7. Osoba, o której mowa w ust. 1, składa pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, jeśli są to kraje inne niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy informację z rejestrów karnych tych państw, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi.
8. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w ust. 6 lub 7, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej

z kontaktami z małoletnimi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.

9. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 6 i 7, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w ust. 1, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
10. Oświadczenia, o których mowa w ust. 7 i 9, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
11. Jeśli zatrudnienie przebiega w oparciu o ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. 2024 poz. 986) – wymagane jest przedłożenie przez pracownika pedagogicznego informacji o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego oraz sprawdzenie przez dyrektora, czy dana osoba nie figuruje w Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych.
12. W przypadku zatrudnienia osób posiadających przygotowanie, w tym zawodowe, uznane przez dyrektora szkoły za odpowiednie do prowadzenia zajęć w szkole, w tym zajęć z zakresu kształcenia zawodowego - wymagane jest przedłożenie przez pracownika informacji o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.
13. Osoba przyjęta w Zespole Szkół w Czerwieńsku na stanowisko związane z pracą z małoletnimi musi złożyć następujące oświadczenia:
  - a) oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony dzieci i zobowiązaniu do jej przestrzegania – Załącznik nr 2/297/2023/2024 do Zarządzenia nr 297/2023/2024 Dyrektora Zespołu Szkół w Czerwieńsku z dnia 02 sierpnia 2024 r.;
  - b) oświadczenie o krajach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska;
  - c) oświadczenie dotyczące niekaralności za przestępstwa na szkodę małoletnich (jeżeli z ważnych powodów nie może przedstawić informacji niekaralności pochodzącej z krajowych rejestrów karnych) – Załącznik nr 1.
14. Oświadczenia zostają włączone do akt osobowych pracowników.

15. Brak zgody na podpisanie któregośkolwiek dokumentu wymienionego powyżej uniemożliwia nawiązanie z tą osobą jakiegokolwiek stosunku prawnego (zawarcie umowy o pracę / współpracy).

§ 4.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami szkoły i osobami współpracującymi ze szkołą a małoletnimi

I. Zasady ogólne

1. Pracownik zna i stosuje ustalone w szkole zasady bezpiecznych relacji pracowników szkoły i osób współpracujących ze szkołą z małoletnimi.
2. Naczelną zasadą, której przestrzeganie jest wymagane od wszystkich pracowników i osoby współpracujące ze szkołą w odniesieniu do wszelkich czynności podejmowanych przez nich w szkole, jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi obowiązują wszystkie osoby mające kontakt z małoletnim tj. pracownicy, wolontariusze, stażyści, praktykanci, pracownicy firm i instytucji wspierające pracę szkoły. Osoby te obowiązane są do utrzymania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważania, czy relacja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe. Osoby te obowiązane są także do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji własnego zachowania.
3. Pracownicy i osoby współpracujące ze szkołą działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnątrzszkolnych oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi obowiązują każdego pracownika, a także każdą osobę mającą kontakt z dziećmi znajdującymi się pod opieką szkoły, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą szkoły i / lub na jej terenie.
4. Pracownicy i osoby współpracujące ze szkołą traktują małoletniego z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność, potrzeby i prawo do prywatności.

II. Zasady komunikacji z małoletnimi

1. W komunikacji z małoletnim należy zachowywać cierpliwość, słuchać uważnie i udzielać małoletniemu odpowiedzi adekwatnych do jego możliwości poznawczych i danej sytuacji.
2. Nie wolno zawstydzać, upokarzać lekceważyć i obrażać małoletniego. Nie wolno podnosić na małoletniego głos w sytuacji innej niż wynikająca z realnego zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego lub innych osób.

III. Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych (sytuacja rodzinna, zdrowotna) dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich; obejmuje to wizerunku małoletniego, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej i prawnej.
2. Nie wolno zachowywać się wobec małoletniego w sposób niestosowny; obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag,

nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

3. Nie jest dozwolone zachowanie wobec małoletniego deprecjonujące go poprzez porównanie z innymi osobami.
4. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku małoletniego dla celów prywatnych pracownika szkoły lub osoby współpracującej ze szkołą poprzez filmowanie, nagrywanie głosów, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienie utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim. Wyjątkiem stanowi utrwalanie wizerunku na potrzeby szkoły, na podstawie zgody udzielonej przez rodziców / opiekunów prawnych.
5. Nie jest dozwolone proponowanie małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletniego.
6. Nie jest dozwolone nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji partnerskiej, romantycznej lub seksualnej lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletniemu treści erotycznych i pornograficznych.
7. Niedopuszczalne jest utrzymywanie kontaktów opartych na udzielaniu gratyfikacji finansowej lub materialnej wynikających z wykorzystywania przewagi fizycznej, stosunku władzy bądź zależności dziecka, a których intencją jest satysfakcja lub spełnienie potrzeb pracownika.
8. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego. Zakazane jest także celowe prowokowanie u małoletniego wystąpienia lub eskalacji zachowań trudnych, niepożądanych.
9. Niedopuszczalne wobec małoletniego jest izolowanie w zamkniętym pomieszczeniu, przytrzymywanie drzwi, krępowanie ruchów poprzez wiązanie; stosowanie przymusu bezpośredniego możliwe jest wyłącznie w sytuacji wystąpienia przesłanek wynikających z ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2024 poz. 917) i zgodnie z przepisami tej ustawy.
10. Nie jest dozwolone lekceważenie lub powierzchowne, nieuważne traktowanie zgłaszanej przez małoletniego potrzeby wsparcia i pomocy oraz bierna postawa pracowników w zakresie troski o rozwój i zabezpieczenie małoletniego w sytuacji zagrożenia jego dobrostanu.
11. Każdy kontakt z dzieckiem jest jawny (tj. wiadomy dla przełożonego) oraz wynika z realizacji zadań i działań służbowych. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
12. Nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny. W sytuacjach wymagających ewentualnych czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec nieletniego, należy unikać innego niż niezbędnego kontaktu fizycznego. Należy zadbać o to, aby w każdej takiej sytuacji była obecna inna osoba ze szkoły. Nie jest natomiast dozwolone wyręczanie lub

nadzorowanie bezpośrednio dziecka ponad niezbędny poziom, m.in. podczas realizacji czynności samoobsługowych i higienicznych.

13. Kontakt fizyczny z małoletnim może być stosowany i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu kiedy jest odpowiedzią na potrzeby małoletniego w danym momencie, uwzględnia wiek małoletniego, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny, potrzeby edukacyjne w zakresie nabywania umiejętności wynikających z podstawy programowej (np. asekuracja dla zachowania bezpieczeństwa małoletniego podczas ćwiczeń na zajęciach wychowania fizycznego, zachowanie bezpieczeństwa podczas zajęć praktycznych na przedmiotach specjalizacyjnych w oddziale przygotowania wojskowego lub oddziale policyjnym, zajęcia praktyczne oraz staże uczniowskie podczas kształcenia zawodowego w technikum).
14. Należy zwracać uwagę, aby każdy komunikat, działanie bądź czynność podejmowana wobec dziecka były adekwatne do sytuacji, do stopnia jego rozwoju i indywidualnych możliwości psychofizycznych, bezpieczne, uzasadnione i nie skutkowały nierównym traktowaniem małoletniego w stosunku do innych małoletnich, w tym jego faworyzowaniem.
15. Należy podejmować decyzję wobec małoletniego, poinformować go o tym i starać się brać pod uwagę jego oczekiwania.
16. Należy szanować prawo małoletniego do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić małoletniego, należy wyjaśnić mu to najszybciej, jak to możliwe.
17. Przy podejmowaniu kontaktu z małoletnim ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, uwzględnia się w sposób szczególny tę kwestię.
18. Należy doceniać zaangażowanie małoletnich w podejmowane przez nie działania.

IV. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi

1. Pracownik zna i monitoruje stosowanie zasad bezpiecznych relacji małoletni – małoletni ustalone w szkole.
2. Treść zasad bezpiecznych relacji małoletni – małoletni zostaje wypracowana z udziałem uczniów (Samorządu Uczniowskiego) i z uwzględnieniem specyfiki Zespołu Szkół w Czerwieńsku oraz potrzeb uczniów.
3. Małoletni uczęszczający do szkoły znają i stosują zasady bezpiecznych relacji małoletni – małoletni.
4. Treść zasad bezpiecznych relacji między małoletnimi może być zmieniana w każdym momencie na wniosek małoletnich i zawsze z ich udziałem.
5. Ewaluacja i weryfikacja zasad bezpiecznych relacji między dziećmi odbywa się stosownie do potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa lata.

V. Uwzględnienie sytuacji dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami

1. Szkoła uwzględnia sytuację dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, w sposób dostosowany do potrzeb dzieci przebywających na terenie szkoły lub pod jej opieką, w szczególności poprzez:
  - a) traktowanie każdego małoletniego z należyтым szacunkiem, nie dyskryminując go ze względu na jakiegokolwiek cechy, w tym specjalne potrzeby, niepełnosprawność,

- rasę, płeć, religię, kolor skóry, pochodzenie narodowe lub etniczne, język, stan cywilny, orientację seksualną, stan zdrowia, wiek, zdolności, przekonania polityczne lub status społeczny;
- b) okazywanie wszystkim małoletnim troski o ich dobro i rozwój;
  - c) stosowanie uniwersalnego projektowania, racjonalnego dostosowania i modyfikacji, celem zapewnienia równego dostępu dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami;
  - d) eliminowanie barier utrudniających dzieciom samodzielne funkcjonowanie i ekspresję, w tym barier informacyjno-komunikacyjnych, architektonicznych, cyfrowych;
  - e) poszukiwanie i wdrażanie metod pracy pedagogicznej, opartych na dowodach naukowych, najbardziej adekwatnych do rozpoznanych indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych małoletnich;
  - f) angażowanie środowiska rodzinnego i lokalnego w rozwój małoletnich.
2. W szkole zapewnia się obecność osoby posiadającej przeszkolenie i umiejętność udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
  3. W szkole zapewnia się obecność osoby posiadającej przeszkolenie i umiejętność udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
  4. Każda pomoc świadczona małoletniemu ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, następuje w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa i uwzględnia najlepszy interes małoletniego.
  5. Zadaniem pracowników szkoły jest identyfikowanie sytuacji, w tym specjalnych potrzeb małoletniego, aby umożliwić realizację zadań, których jest on beneficjentem. Uwzględnia się informacje dotyczące małoletniego udostępnione przez opiekunów dziecka. Zasadność i zakres gromadzenia oraz przetwarzania pozyskanych danych określają odrębne przepisy dotyczące ochrony danych osobowych. W szczególności rozpoznaje się:
    - a) funkcjonowanie poznawcze, emocjonalne i społeczne ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki niepełnosprawności małoletniego;
    - b) warunki i sposoby niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb małoletniego (fizjologicznych, w tym sensorycznych, psychofizycznych, w tym potrzeby bezpieczeństwa itp.) oraz konsekwencje ich deprivacji;
    - c) sposoby regulacji emocji przez małoletniego;
    - d) sposób reagowania na bliskość fizyczną innych osób;
    - e) sposób komunikowania się małoletniego (język, specyficzne narzędzia wspomagające komunikację oraz ich rodzaj);
    - f) inne czynniki istotne dla małoletniego.
  6. W przypadku ustalenia możliwości wystąpienia wysokiego ryzyka zachowań trudnych, w tym agresywnych i autoagresywnych, czy problemowych zachowań o charakterze seksualnym:
    - a) dokonuje się oceny ryzyka (należy dokładnie ustalić czynniki mogące wywołać takie reakcje);
    - b) opracowuje się indywidualną procedurę interweniowania, we współpracy z opiekunami, opartą na potrzebach / cechach małoletniego, tj. najpierw wypracowując katalog sposobów niedopuszczających do wystąpienia danego zachowania trudnego, możliwie najmniej awersyjnych, proaktywnych, opartych na budowaniu relacji opartej na szacunku i zaufaniu;

- c) następnie proponuje się nieawersyjne strategie reagowania (nieawersyjne procedury to te, których celem jest obniżenie napięcia emocjonalnego, ochrona małoletniego i innych osób zaangażowanych w zachowanie).
7. Indywidualne podejście do małoletnich ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, w tym z niepełnosprawnościami, obejmuje także:
- a) wypracowanie zrozumiałej formy komunikacji wzajemnej – w języku / sposobie komunikacji używanym przez małoletniego – dostosowanej do możliwości psychofizycznych małoletniego i umożliwiającej wyrażenie przez małoletniego swojej woli, w tym akceptacji lub sprzeciwu, co do pewnych czynności / zachowań, o ile jest to zasadne przy wykorzystaniu alternatywnych lub wspomagających metod komunikacji;
  - b) przekazywanie małoletniemu w zrozumiały sposób wiedzy o jego prawach i obowiązkach oraz możliwościach uzyskania pomocy, upewniając się, że przekaz jest dla niego jasny i klarowny;
  - c) zapoznanie małoletniego w zrozumiały dla niego sposób z obowiązującymi w szkole normami i zasadami oraz konsekwencjami ich naruszania dla wszystkich stron;
  - d) przekazywanie małoletniemu w zrozumiały dla niego sposób jak powinno się zachować w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu;
  - e) przekazywanie małoletniemu w zrozumiały dla niego sposób jakie zachowania stanowią naruszanie granic prywatności / intymności innych osób, jakie zachowania krzywdzą innych oraz jakie sprawiają innym ból i cierpienie;
  - f) zadbanie, aby reakcja osoby dorosłej nie skutkowałą negatywnym nastawieniem innych dzieci do małoletniego, na rzecz którego podjęto interwencję - chronione powinni być wszystkie osoby małoletnie uczestniczące w zdarzeniu, w tym jego świadkowie;
  - g) przeciwdziałanie wszelkim formom ośmieszania, dyskryminacji, poniżania, zastraszania, oczerniania, wykluczenia małoletniego lub jakiegokolwiek innej formie przemocy psychicznej, fizycznej lub seksualnej. Należy natychmiast reagować na wszystkie tego rodzaju sytuacje zaobserwowane w szczególności między małoletnimi;
  - h) stosownie do potrzeb i okoliczności wskazane jest prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych i profilaktycznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie wszelkiej dyskryminacji i przemocy oraz uwrażliwianie dzieci na prawo każdej osoby do poszanowania jej godności;
  - i) przekazywanie informacji opiekunom na temat występujących problemów oraz podejmowanie z nimi współpracy w tym zakresie;
  - j) wspieranie małoletniego w czynnościach samoobsługowych - jeśli konieczne jest wspieranie małoletniego w realizacji czynności samoobsługowych i higienicznych z uwagi na poziom jego funkcjonowania, należy to czynić, stosując możliwie najmniej ingerencyjną formę wsparcia i jednocześnie dążyć do stopniowego uniezależniania go w tym zakresie od pomocy innych osób, o ile jest to możliwe. Udzielając wsparcia małoletniemu, należy to czynić w taki sposób, by nie skutkowało to dyskomfortem, upokorzeniem, czy wyśmiewaniem przez inne osoby. Wspieranie powinno odbywać się w sposób bezpieczny, z zachowaniem prywatności, z możliwością kontroli przez innych pracowników.

§ 5.

Upowszechnianie wiedzy o standardach ochrony małoletnich

1. Pracownicy szkoły przechodzą szkolenia w zakresie ochrony małoletnich, organizowane z uwzględnieniem dla pełnionej przez nich roli w szkole.
2. Osoby pracujące z małoletnimi przechodzą specjalistyczne szkolenia, uwzględniające zakres odpowiedzialności za małoletnich znajdujące się pod ich opieką.
3. Działania szkoleniowe dotyczą w szczególności:
  - a) standardów ochrony małoletnich (obowiązujące zasady i procedury);
  - b) poszerzania umiejętności w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia małoletnich;
  - c) przeciwdziałania przemocy, w tym umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych.
4. Szkoła inicjuje i prowadzi działania edukacyjne z obszaru ochrony małoletnich przed krzywdzeniem (np. w formie ulotek informacyjnych, plakatów, warsztatów) skierowane do małoletnich (w sposób dostosowany do ich wieku, percepcji i możliwości poznawczych) oraz ich opiekunów, w szczególności na temat:
  - a) sposobów unikania zagrożeń oraz reagowania na nie w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami;
  - b) zasad bezpiecznych relacji z rówieśnikami, pożądanych postaw w kontaktach pomiędzy małoletnimi, umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych (opartych m.in. na mediacjach rówieśniczych);
  - c) dostępu do informacji, gdzie mogą szukać pomocy;
  - d) bezpiecznego korzystania z Internetu i platform cyfrowych, w tym mediów społecznościowych;
  - e) prawa do ochrony wizerunku.
5. Szkoła dba, by małoletni wiedzieli, że mają prawo i możliwość rozmowy z osobą odpowiedzialną za ich ochronę lub inną zaufaną osobą spośród pracowników szkoły, która podejmie działania, aby udzielić danemu małoletniemu wsparcia z zachowaniem szacunku do ich prywatności, jeżeli:
  - a) mają jakikolwiek problem, obawiają się lub doznają przemocy, w tym doświadczyli zachowania łamiącego zasady bezpiecznych relacji ze strony członka pracowników szkoły, innego małoletniego, opiekuna małoletniego, innej osoby bliskiej, lub jakiegokolwiek osoby;
  - b) były świadkiem niewłaściwych, niezrozumiałych lub niejasnych zachowań, w tym wskazanych w zasadach bezpiecznych relacji wobec innego małoletniego ze strony członka pracowników szkoły, innego małoletniego, opiekuna małoletniego, innej osoby bliskiej, lub jakiegokolwiek osoby.
6. Opracowanie harmonogramu szkoleń i działań edukacyjnych koordynuje osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich w szkole.
7. Przeszkoleniem w zakresie wymienionym w ust. 3 powyżej objęty jest każdy nowo przyjęty pracownik oraz każdy pracownik pracujący z dziećmi raz na rok szkolny.
8. Warsztaty i zajęcia dla małoletnich oraz opiekunów małoletniego wymienione w ust. 4 przeprowadza się nie rzadziej niż raz w danym roku szkolnym.

§ 6.

Obowiązki osób odpowiedzialnych za wprowadzenie Standardów ochrony małoletnich i realizację standardów

1. Obowiązki dyrektora szkoły:
  - a) dbanie o tworzenie bezpiecznego środowiska w szkole lub placówce;
  - b) wyznaczenie osób odpowiedzialnych za:
    - standardy ochrony małoletnich;
    - bezpieczeństwo w Internecie;
    - prowadzenie interwencji (Zespół interwencyjny);
    - udzielanie wsparcia dziecku.
  - c) delegowanie zadań oraz odpowiedzialności związanych z realizacją Standardów ochrony dzieci w szkole.
2. Do obowiązków osoby odpowiedzialnej za Standardy ochrony małoletnich należy:
  - a) dbałość o udostępnienie Standardów ochrony małoletnich na stronie internetowej szkoły oraz na jej terenie;
  - b) przygotowanie pracowników szkoły do stosowania Standardów ochrony małoletnich przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu zmian w tych standardach;
  - c) koordynowanie działań edukacyjnych, przygotowanie harmonogramu szkoleń;
  - d) współpraca z innymi osobami wyznaczonymi w zakresie realizacji Standardów ochrony małoletnich;
  - e) prowadzenie ewidencji pracowników szkoły, którzy zapoznali się z Standardami ochrony małoletnich przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu zmian w Standardach;
  - f) przegląd Standardów ochrony małoletnich w porozumieniu i współpracy z dyrektorem szkoły, pracownikami szkoły, uczniami i ich opiekunami;
  - g) monitorowanie realizacji wytycznych zawartych w Standardach ochrony małoletnich, planowanie ewaluacji standardów i ich aktualizacja.
3. Koordynator bezpieczeństwa w Internecie ma za zadanie zapewnić:
  - a) wytyczne w zakresie bezpiecznego nawigowania Internetu poprzez:
    - opracowanie regulaminu wewnętrznego dotyczącego bezpiecznego korzystania z sieci teleinformatycznych, w tym Internetu (dalej: zasady bezpiecznego korzystania z Internetu) do zapoznania w formie fizycznej, na stronie szkoły albo jego akceptacja w momencie podłączenia urządzenia do sieci;
    - przedstawienie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu małoletnim, pracownikom i opiekunom małoletnich oraz informowanie w przypadku jakichkolwiek aktualizacji w/w regulaminu;
    - opracowanie jednostronicowej informacji nt. zagrożeń i rozwiązań w zakresie zapewnienia bezpiecznych warunków korzystania z Internetu poprzez urządzenia osobiste adresowanej do opiekunów małoletnich.
  - b) bezpieczne warunki korzystania z Internetu na urządzeniach szkoły poprzez:
    - ustalenie zakresu blokowania dostępu do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich do wieku;
    - instalację oraz regularną (przynajmniej raz w miesiącu) aktualizację oprogramowania blokującego dostęp treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich do wieku małoletnich oraz aktualizację systemu operacyjnego urządzeń;

- ewaluację (co najmniej raz na rok) czy oprogramowanie zabezpieczające oraz blokujące i ustalony zakres jest adekwatny do potrzeb małoletnich oraz zmieniającego się otoczenia Internetu;
  - sprawdzenie (co najmniej raz na miesiąc) czy na urządzeniach szkoły znajdują się treści nielegalne, szkodliwe i nieodpowiednie do wieku uczniów;
  - organizacja cyklicznych (co najmniej raz na rok) spotkań z małoletnimi, poświęconych zasadom bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. Do osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń należy:
- a) przyjęcie zgłoszenia o wystąpieniu czynnika ryzyka zagrożenia dobra małoletniego;
  - b) przyjęcie zgłoszenia o ujawnieniu symptomów krzywdzenia małoletniego lub krzywdzeniu małoletniego; ujawnionych lub zgłoszonych incydentach lub zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego;
  - c) przyjęcie zgłoszenia o podejrzeniu lub niewłaściwym udostępnieniu, rozpowszechnianiu lub wykorzystaniu wizerunku małoletniego lub ujawnione na tym tle problemy;
  - d) przekazanie zgłoszenia osobie odpowiedzialnej za podejmowanie interwencji oraz dyrektorowi szkoły lub gdy bezpośrednio zagrożone jest zdrowie lub życie małoletniego – niezwłoczne poinformowanie policji.
5. Do osoby odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji należy:
- a) dokumentowanie zgłoszeń, ich weryfikacja oraz informowanie dyrektora o wynikach poczynionych ustaleń;
  - b) zainicjowanie interwencji;
  - c) wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” (NK) w przypadku podejrzenia przemocy domowej;
  - d) zawiadomienie sądu opiekuńczego;
  - e) złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego;
  - f) prowadzenie rejestru interwencji. Rejestr interwencji należy przechowywać w odpowiednio zabezpieczonej szafie metalowej, do której dostęp ma osoba odpowiedzialna za prowadzenie rejestru interwencji oraz dyrektor szkoły.
6. Do osoby odpowiedzialnej za udzielanie wsparcia dziecku należy:
- a) opracowanie planu wsparcia małoletniego, uwzględniającego współpracę z wychowawcą, psychologiem, pedagogiem szkolnym i opiekunem małoletniego;
  - b) wsparcie małoletniego według poniższych zasad:
    - zadbanie o bezpieczeństwo dziecka, np. odizolowanie sprawców krzywdzenia;
    - zadbanie o dobrostan małoletniego i zajęcie się jego bieżącymi potrzebami;
    - przyjrzenie się czynnikom ryzyka krzywdzenia i podjęcie działań profilaktycznych;
    - okazanie małoletniemu życzliwości, zaufania, zainteresowania jego samopoczuciem i wsparcia w powrocie do aktywności;
    - skierowanie małoletniego i/lub jego opiekunów adekwatnie do potrzeb do instytucji oferujących: poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, interwencje dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych (będą to instytucje takie jak m.in. poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki opieki

psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży, ośrodki pomocy społecznej czy lokalne organizacje pozarządowe).

- c) monitorowanie wsparcia udzielanego małoletniemu;
- d) ewentualne modyfikacje planu wsparcia w zależności od potrzeb.

ROZDZIAŁ III

PROCEDURY POSTĘPOWANIA / INTERWENCJI W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

§ 7.

1. Zagrożenie bezpieczeństwa dzieci może przybierać różne formy i przebiegać z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
2. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:
  - a) popełniono przestępstwo na szkodę małoletniego (np. znęcanie się nad małoletnim, wykorzystanie seksualne);
  - b) doszło do innej formy krzywdzenia niebędącej przestępstwem (np. przemoc domowa niespełniająca znamion przestępstwa znęcania, krzyk, poniżanie, wyśmiewanie, klapsy, presja i wymagania przekraczające możliwości dziecka);
  - c) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych małoletniego (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
3. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:
  - a) osoby dorosłe (pracownicy, osoby trzecie);
  - b) opiekunów małoletnich;
  - c) innego małoletniego.
4. Procedury postępowania / interwencji sformułowano tak, by wspierać pracowników w realizowaniu prawnego i społecznego obowiązku reagowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego.
5. Celem postępowania / interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu bezpieczeństwa.

§ 8.

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osobę dorosłą (pracownika, osoby współpracujące ze szkołą lub inne osoby trzecie, które mają na terenie szkoły kontakt z małoletnim)

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osobę dorosłą (pracownika, osoby współpracujące ze szkołą lub inne osoby trzecie, które mają kontakt z małoletnim) należy do czasu wyjaśnienia sprawy niezwłocznie odsunąć tę osobę od wszelkich form kontaktu z małoletnim i z pozostałymi małoletnimi.
2. Wobec pracownika Zespołu Szkół w Czerwieńsku w stosunku, do którego zachodzi zasadność podejrzenia popełnienia przestępstwa podejmowane są działania dyscyplinarne zgodnie z przepisami prawa i zasadami obowiązującymi w szkole.
3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony dyrektora szkoły, a nie została wyznaczona inna osoba do prowadzenia interwencji, wówczas działania podejmuje osoba, która

dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia za wiedzą organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą.

4. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osobę dorosłą (pracownika, osoby współpracujące ze szkołą lub inne osoby trzecie, które mają kontakt z małoletnim) dyrektor szkoły, Zespół interwencyjny lub osoba wskazana przez dyrektora szkoły przeprowadza rozmowy: z małoletnim w obecności pedagoga szkolnego, wychowawcy oddziału, do którego uczęszcza małoletni, oraz psychologa, innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, a w szczególności z jego opiekunami. Wskazana osoba lub Zespół interwencyjny stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia sporządzane są w formie notatki służbowej (załącznik nr 2).
5. Osoba, która uzyskała informację, że małoletni jest krzywdzony przez pracownika osoby współpracujące ze szkołą lub inne osoby trzecie, które mają kontakt z małoletnim, ma obowiązek przekazania jej dyrektorowi szkoły oraz każdorazowo sporządza notatkę służbową (załącznik nr 2).
6. Dyrektor szkoły organizuje spotkanie z pracownikiem / osobą współpracującą ze szkołą lub inną osobę trzecią, która miała kontakt z małoletnim i informuje go o podejrzeniu. W spotkaniu uczestniczy pedagog szkolny, a także wychowawca klasy, do której uczęszcza małoletni. Spotkanie ma na celu omówienie sytuacji małoletniego i zasadności podejrzeń oraz wypracowanie sposobu postępowania w tym konkretnym przypadku. Przebieg rozmowy oraz podjęte ustalenia są dokumentowane w formie notatki służbowej jako dokumentacja (załącznik nr 2).
7. W przypadku stwierdzenia niezasadności podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika szkoły / osobę współpracującą ze szkołą lub inną osobę trzecią, która miała kontakt z małoletnim, dyrektor Zespołu Szkół w Czerwieńsku lub wskazana przez niego osoba, odnotowuje to w notatce służbowej.
8. W przypadku zasadności podejrzenia krzywdzenia małoletniego, dyrektor szkoły informuje o zdarzeniu rodziców / opiekunów prawnych małoletniego oraz organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu, ewentualnej interwencji oraz o potrzebie / możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
9. Dyrektor, jeśli podejrzewa popełnienie przestępstwa, oprócz w/w, wszczyna procedury zewnętrzne: osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji i prokuratury.
10. W przypadku gdy pracownik szkoły dopuścił się wobec dziecka krzywdzenia niebędącego przestępstwem (np. krzyk, wykluczanie, poniżanie), osoba wskazana przez dyrektora szkoły powinna zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać osobę podejrzewaną o krzywdzenie, małoletniego oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności małoletniego, należy rozważyć wdrożenie właściwych procedur dyscyplinarnych w tym rozwiązanie stosunku prawnego (rozwiązanie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, umowy praktyk lub wolontariatu) z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia nie jest bezpośrednio zatrudniona przez szkołę, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy dokonać zakazu wstępu tej osoby na teren szkoły, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z instytucją współpracującą.

11. W przypadku zasadności podejrzeń co do krzywdzenia małoletniego przez pracownika/osobę współpracującą ze szkołą, powołany zostaje zespół interwencyjny składający się z pedagoga szkolnego wraz z innymi specjalistami oraz wychowawcy oddziału, do której uczęszcza małoletni, opracowują plan pomocy małoletniemu.
12. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia małoletniego zgłosili rodzice / opiekunowie prawni, powołanie zespołu interwencyjnego jest obligatoryjne.
13. Plan pomocy małoletniemu zawiera wskazania dotyczące:
  - a) podjętych przez szkołę działań w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
  - b) wsparcie jakie szkoła oferuje małoletniemu;
  - c) skierowania małoletniego do specjalistycznej placówki pomocowej, jeżeli istnieje taka potrzeba.
14. Plan pomocy małoletniemu musi pozostawać w zgodzie z aktualnie obowiązującym przepisami.
15. Pracownicy Zespołu Szkół w Czerwieńsku wdrażają działania pomocowe i profilaktyczne oraz monitorują je.
16. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecka, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.
17. Wszyscy pracownicy Zespołu Szkół w Czerwieńsku i osoby współpracujące ze szkołą, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzieli informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy przed osobami trzecimi.

§ 8.

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez rodzica / opiekuna prawnego / inną osobę dorosłą, która ma pod opieką małoletniego

1. W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia lub posiadania informacji, że małoletni jest krzywdzony przez rodzica / opiekuna prawnego / inną osobę dorosłą, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez małoletniego lub drugiego opiekuna małoletniego, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej (załącznik nr 3) i przekazania uzyskanej informacji wychowawcy, pedagogowi szkolnemu i dyrektorowi szkoły. Notatka może zostać sporządzona na piśmie lub przesłana za pośrednictwem poczty elektronicznej.
2. Pedagog szkolny lub wychowawca oddziału do której uczęszcza pokrzywdzony za porozumieniem z dyrektorem szkoły wzywa opiekunów małoletniego, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje opiekunów małoletniego o zaistniałej sytuacji oraz obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura / policja lub sąd rodzinny lub opiekuńczy, ośrodek pomocy społecznej) oraz o potrzebie / możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
3. Jeżeli poinformowanie opiekuna małoletniego jest sprzeczne z dobrem małoletniego lub niemożliwe, odstępuje się od tego.
4. Pedagog szkolny sporządza opis sytuacji szkolnej i rodzinnej małoletniego na podstawie rozmów z małoletnim i rodzicami/ prawnymi opiekunami.
5. Pomoc małoletniemu zawiera wskazania dotyczące:

- a) podjęcia przez placówkę działań w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej placówki;
  - b) wsparcia, jakie placówka zaoferuje małoletniemu;
  - c) zaproponowania rodzicowi / opiekunowi prawnemu specjalistycznej placówki pomocy, jeżeli istnieje taka potrzeba.
6. Dyrektor szkoły powołuje zespół interwencyjny opracowujący plan pomocy małoletniemu, z którym zapoznaje pracowników szkoły. Do udziału w interwencji można dopuścić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów szczególnie do pomocy przy rozmowie z małoletnim o trudnych doświadczeniach.
  7. Pracownicy Zespołu Szkół w Czerwieńsku wdrażają działania pomocowe i profilaktyczne oraz monitorują je.
  8. W przypadku, gdy zgłoszone zostało krzywdzenie małoletniego przez jego opiekuna przeprowadza się rozmowę z dzieckiem w obecności psychologa. Zespół interwencyjny stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji.
  9. Pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem Zespołu Szkół w Czerwieńsku informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia przez szkołę podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura / policja lub sąd rodzinny, zespół interdyscyplinarny – procedura „Niebieska Karta” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
  10. Po poinformowaniu opiekunów małoletniego przez pedagoga szkolnego w porozumieniu z dyrektorem Zespołu Szkół w Czerwieńsku, dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury / policji (załącznik nr 4) lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego (załącznik nr 5), ośrodka pomocy społecznej lub osoba uprawniona w szkole wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” – część A dla zespołu interdyscyplinarnego właściwego ze względu na zamieszkanie małoletniego w terminie 5 dni, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024 poz. 424).
  11. W toku prowadzonej procedury Niebieskiej Karty osoba znająca najlepiej małoletniego (wychowawca / nauczyciel) uczestniczy w pracach grupy diagnostyczno-pomocowej, jeśli zostanie poproszona o udział w jej pracach.
  12. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
  13. W przypadku, gdy zachowanie opiekuna małoletniego nie nosi znamion przemocy domowej, a relacje w rodzinie są w inny sposób nieprawidłowe (np. rodzice są niewydolni wychowawczo) – bądź gdy małoletni doświadczą zaniedbania, należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania małoletniego o wgląd w sytuację rodziny.
  14. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 6 do niniejszych Standardów. Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez szkołę.
  15. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są

zobowiązane do zachowania poufności, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

16. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego zgłosili opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie.
17. W przypadku zagrożenia życia i zdrowia małoletniego powiadamia się policję i ośrodek pomocy społecznej, a następnie ustala się osoby spokrewnione, które mogłyby czasowo przejąć opiekę nad małoletnim.

§ 9.

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego ucznia – przemoc rówieśnicza

1. Celem procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim małoletnim i dorosłym przebywającym w szkole w przypadku wystąpienia sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia i życia tych osób ze strony innego małoletniego.
2. Zakres zastosowania procedury:
  - a) naruszenie nietykalności fizycznej innych osób;
  - b) przemoc psychiczna, naruszenie godności osobistej;
  - c) bójki, pobicie;
  - d) stworzenie zagrożenia dla zdrowia i życia własnego i innych;
  - e) groźby użycia przemocy;
  - f) posługiwanie się niebezpiecznym przedmiotem;
  - g) niszczenie mienia.
3. W przypadku zgłoszenia pracownikowi szkoły przemocy rówieśniczej sprawa jest kierowana do pedagoga szkolnego lub wychowawcy.
4. Należy odizolować małoletniego pokrzywdzonego od krzywdzącego/krzywdzących i zadbać o jego / ich bezpieczeństwo.
5. Jeżeli stan małoletniego wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia dyrektor lub inny pracownik Zespołu Szkół w Czerwieńsku wzywa pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców lub opiekunów prawnych).
6. Z pokrzywdzonym pedagog szkolny i wychowawca oddziału, do którego uczęszcza pokrzywdzony, przeprowadza rozmowę, udzielając mu wsparcia. W trakcie rozmowy należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego.
7. Z małoletnim krzywdzącym pedagog szkolny i wychowawca oddziału, do którego uczęszcza krzywdzący, przeprowadza rozmowę omawiającą jego zachowanie oraz informuje o konsekwencjach. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzewany o krzywdzenie innego małoletniego samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych bądź innych małoletnich. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego małoletniego.
8. Jeżeli akty agresji i przemocy nie są incydentalne wychowawca i pedagog szkolny przeprowadzają rozmowę z krzywdzonym małoletnim (gdzie, kiedy dochodzi do zdarzeń, jaka jest ich częstotliwość itd.), rozmawiają z krzywdzącym oraz z ewentualnymi świadkami.

9. Wychowawca oddziału lub pedagog szkolny zawiadamia lub wzywa do szkoły rodziców / opiekunów prawnych krzywdzonego małoletniego i krzywdzącego (jeśli, wymaga tego sytuacja po ustaleniu okoliczności zdarzenia).
10. Dyrektor Zespołu Szkół w Czerwieńsku powołuje zespół interwencyjny opracowujący plan pomocy małoletniemu krzywdzonemu oraz krzywdzącemu. Zespół zapoznaje z nim dyrektora oraz pracowników Zespołu Szkół w Czerwieńsku. Zaleca się korzystanie z wsparcia instytucji znajdujących się w obszarze działania szkoły.
11. Zespół bierze pod uwagę incydentalność/powtarzalność zachowania sprawcy, analizuje pozycję pokrzywdzonego, sprawcy i świadka, bierze pod uwagę sytuację w kontekście środowiska rodzinnego, rówieśniczego pokrzywdzonego i sprawcy.
12. Plan pomocy małoletniemu może obejmować podejmowane rozmowy z rodzicami / prawnymi opiekunami, przekazanie informacji na temat dostępnej oferty wsparcia oraz motywowanie do szukania dla siebie pomocy.
13. Podejmowane działania w ramach interwencji muszą zapewniać małoletniemu poczucie bezpieczeństwa i poszanowania jego godności.
14. Pracownicy Zespołu Szkół w Czerwieńsku wdrażają działania pomocowe oraz profilaktyczne i monitorują je.
15. W przypadku, gdy małoletni krzywdzący nie jest uczniem szkoły należy porozmawiać z małoletnim poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z opiekunami małoletniego krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie / możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie opiekunów dziecka krzywdzącego).
16. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez stosowne pisemne zawiadomienie.
17. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.
18. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni w wieku od 10 do 13 lat, wówczas konieczne jest zawiadomienie sądu rodzinnego lub policji o potencjalnej demoralizacji nieletniego.
19. W przypadku, gdy osoba podejrzana o krzywdzenie ma mniej niż 10 lat, interwencja zewnętrzna uruchamiana jest gdy działania wewnątrz szkoły nie przynoszą oczekiwanego rezultatu lub nie są możliwe do zrealizowania. W takiej sytuacji szkoła powinna wystąpić z wnioskiem do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację małoletniego będącego sprawcą przemocy rówieśniczej.
20. W przypadku, gdy sprawca agresji/przemocy jest nieznan, dyrektor, wychowawca oddziału lub pedagog szkolny po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców /

opiekunów prawnych poszkodowanego małoletniego o możliwości zawiadomienia policji lub sam zawiadamia policję.

21. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą małoletniemu, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają małoletniego, które doświadczyło krzywdzenia, Zespół interwencyjny sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.

§ 10.

Procedura postępowania w przypadku zachowań autodestrukcyjnych (samookaleczeń, prób samobójczych)

1. Założenia ogólne:
  - a) Każdy pracownik ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u małoletniego.
  - b) W przypadku zaobserwowania lub otrzymania informacji, że małoletni planuje podjąć lub podjął próbę samobójczą, lub samookalecza się, każdy pracownik powinien niezwłocznie podjąć odpowiednie kroki opisane poniżej.
  - c) Wezwanie pogotowia ratunkowego w przypadku wystąpienia zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego jest obowiązkiem szkoły oraz nie jest do tego wymagana zgoda rodziców.
  - d) Pracownicy i inne osoby, które powzięły informację o zachowaniu autodestrukcyjnym małoletniego, są zobowiązani do nieujawniania posiadanych informacji w związku z wykonywaną funkcją, powierzonymi zadaniami, osobom nieuprawnionym.
2. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe, ośrodek pomocy społecznej), dzwoniąc pod numer 112 lub 999 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie sporządza notatkę służbową i przekazuje ją Dyrektorowi Zespołu Szkół w Czerwieńsku, który odpowiada za dalszy tok interwencji.

§ 11.

Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń ma ślady świadczące o samookaleczeniu się (informacja od samego ucznia, kolegów, nauczycieli)

1. Nauczyciel, który uzyskał informację o samookaleczeniu się ucznia, kontaktuje się niezwłocznie z wychowawcą oddziału oraz pedagogiem szkolnym.
2. Wychowawca / pedagog szkolny informuje o tym fakcie dyrektora szkoły.
3. Wychowawca / pedagog szkolny wzywają rodziców na rozmowę, zobowiązują rodzica do zapewnienia małoletniemu pomocy psychologicznej i / lub psychiatrycznej. Informuje rodziców o możliwości skorzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły.
4. Wychowawca, pedagog / psycholog obejmują małoletniego pomocą psychologiczno-pedagogiczną, monitorują sytuację ucznia i utrzymują kontakt z rodzicami w celu weryfikacji podjętych przez nich działań pomocowych.
5. Wychowawca lub pedagog szkolny sporządza notatkę służbową (załącznik nr 2) i przechowuje ją w dokumentacji.

§ 12.

Postępowanie w sytuacji, w której uczeń dokonuje samookaleczenia na terenie szkoły

1. Należy uniemożliwić uczniowi kontynuowanie czynności samookaleczenia poprzez zastosowanie stanowczej perswazji z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
2. Nauczyciel, który podejmuje czynności interwencyjne niezwłocznie informuje dyrektora szkoły, wychowawcę oraz pedagoga szkolnego o zaistniałym zdarzeniu (osobiście lub telefonicznie poprzez kontakt z sekretariatem szkoły). W razie potrzeby należy poprosić osobę dorosłą (nauczyciela/innego pracownika szkoły) lub ucznia o udanie się do sekretariatu celem przekazania informacji.
3. Wychowawca, pedagog szkolny we współpracy z pielęgniarką szkolną dokonują czynności z zakresu oględzin ciała oraz opatrzenia śladów samookaleczeń.
4. Jeżeli wydarzenie miało miejsce podczas zajęć lekcyjnych, należy zapewnić opiekę pozostałym uczniom z pomocą innego nauczyciela lub pracownika szkoły.
5. Wychowawca/pedagog szkolny wzywa rodziców ucznia do natychmiastowego stawienia się w szkole, informuje o zdarzeniu i zobowiązuje rodziców do konsultacji psychologicznej i/lub psychiatrycznej ich dziecka. Przekazuje ucznia pod opiekę rodziców.
6. Jeżeli sytuacja tego wymaga, dyrektor lub wyznaczony pracownik wzywa pogotowie ratunkowe.
7. Wychowawca / pedagog psycholog szkolny informuje rodziców o możliwości wsparcia pedagogiczno-psychologicznego na terenie szkoły.
8. Wychowawca / pedagog szkolny sporządza notatkę służbową (załącznik nr 2) zajścia i przechowuje ją w dokumentacji.

§ 13.

Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych

1. Po odebraniu zgłoszenia wychowawca małoletniego wraz z pedagogiem szkolnym dokonują diagnozy zgłoszenia oraz sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia.
2. Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, kontaktują się z rodzicami / prawnymi opiekunami w celu ustalenia przyczyn niepokojących zmian w zachowaniu ucznia.
3. Jeżeli wspólne ustalenia potwierdzają obawy o zagrożeniu, informacja jest przekazywana dyrektorowi szkoły.
4. Wychowawca i pedagog szkolny wraz z rodzicami ustalają zasady postępowania wobec małoletniego: sposób i zakres kontaktów z rodzicami oraz przekazują informację o możliwości wsparcia pedagogiczno-psychologicznego na terenie szkoły i poza nią.

§ 14.

Postępowanie w sytuacji, w której uczeń informuje o zamiarze popełnienia samobójstwa lub w sytuacji ujawnienia ucznia dopuszczającego się próby samobójczej

1. W przypadku podejrzenia o próbę samobójczą podejmowaną na terenie szkoły lub poza nią, należy ustalić wstępne informacje o okolicznościach zdarzenia.

2. Jeżeli próba samobójcza następuje na terenie szkoły, nauczyciel, ewentualnie inny pracownik szkoły przeprowadza ucznia w bezpieczne miejsce i nie pozostawia go bez opieki, usuwa wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru.
3. Nauczyciel powiadamia dyrektora szkoły, wychowawcę, specjalistów szkolnych. Dyrektor szkoły, ewentualnie inny pracownik szkoły wzywa pomoc – pogotowie, policję, straż pożarną, w zależności od potrzeby.
4. Należy zadbać, aby interwencja służb przebiegała dyskretnie.
5. Wychowawca ucznia lub pedagog szkolny zawiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
6. Należy chronić ucznia oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami traumatycznymi np. media, świadkowie.
7. Należy poinformować rodziców/prawnych opiekunów o miejscach, gdzie mogą uzyskać dodatkowe wsparcie psychologiczne.
8. Wychowawca/pedagog szkolny sporządza notatkę z zajścia i przechowuje ją w dokumentacji.

§ 15.

Postępowanie w przypadku podjęcia przez małoletniego próby samobójczej poza terenem szkoły

1. Jeśli próba samobójcza ma miejsce poza szkołą, a rodzic / prawny opiekun poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły lub pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące możliwości objęcia małoletniego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
2. O próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
3. Pedagog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

ROZDZIAŁ IV

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU NIEPEŁNOLETNIEGO I JEGO DANYCH OSOBOWYCH

§ 16.

1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w przypadku swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 ze zm.).

2. W Zespole Szkół w Czerwieńsku przestrzega się i monitoruje przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych małoletnich.
3. Wymagana jest pisemna zgoda rodziców / opiekunów prawnych małoletnich na utrwalanie wizerunku oraz publikowanie zdjęć, nagrań z wizerunkiem małoletniego.
4. Dane osobowe małoletniego są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
5. Pracownik szkoły ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza, i zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
6. W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania wizerunku, danych osobowych, w tym danych wrażliwych, dyrektor niezwłocznie rejestruje i zgłasza zdarzenie Inspektorowi Ochrony Danych.

ROZDZIAŁ V

ZASADY BEZPIECZNEGO KORZYSTANIA MAŁOLETNIEGO Z INTERNETU

§ 17.

1. Zespołu Szkół w Czerwieńsku, zapewniając małoletnim dostęp do Internetu, wdraża i aktualizuje systemy i oprogramowania zabezpieczające przed dostępem do niewłaściwych treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, oraz złośliwym oprogramowaniem, w tym filtrującym treści, wyznaczając osoby odpowiedzialne.
2. Za zagrożenia związane z użytkowaniem przez małoletnich Internetu i mediów elektronicznych uznaje się:
  - a) dostęp do treści nielegalnych, m.in. materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie małoletniego, materiały przedstawiające twardą pornografię, treści propagujące rasizm i ksenofobię, inne nielegalne treści skierowane przeciwko bezpieczeństwu małoletniego, uwodzenie dziecka poniżej 18 roku życia przez Internet, tzw. child grooming, zjawisko szantażu na tle seksualnym;
  - b) dostęp do treści szkodliwych i nieodpowiednich, do których zaliczane są m.in.:
    - treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne;
    - treści prezentujące drastyczne sceny, śmierć, okrucieństwo wobec zwierząt;
    - treści nawołujące do podejmowania działań autodestrukcyjnych (samookaleczeń, głodzenia się, samobójstw, zażywania szkodliwych substancji, w tym środków psychoaktywnych niezidentyfikowanych jednoznacznie jako narkotyki itp.)
    - treści nawołujące do przemocy, przestępczości, radykalizacji (również sekty) i ekstremizmu;
    - patostreamy;
    - treści dyskryminacyjne;
    - treści pornograficzne.
  - c) dostęp do szkodliwych i nieodpowiednich kontaktów online oraz usług online, skutkujących m.in. presją rówieśniczą, cyberprzemocą, groomingiem, szantażem na tle seksualnym, aktywnością seksualną jako źródłem dochodu osób nieletnich, hazardem online, dostępem do reklamy niedostosowanej do wieku, dostępem do mediów społecznościowych niedostosowanych do wieku;

- d) dostęp do szkodliwych i ryzykownych zachowań skutkujących m.in. podejmowaniem wyzwań online, sekstingiem, wywieraniem presji, stosowaniem przemocy z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
3. Szkoła, zapewniając małoletnim dostęp do Internetu za pomocą własnej sieci Wi-Fi (lub w inny sposób), podejmuje działania, których celem jest zablokowanie dostępu do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich dla małoletniego:
  - a) ustala zakres zabezpieczenia oraz blokowania dostępu do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich dla małoletnich;
  - b) dokonuje wyboru konkretnego oprogramowania (w tym np. oprogramowanie antywirusowe, narzędzia ochrony rodzicielskiej monitorowania aktywności użytkowników);
  - c) instaluje oprogramowanie zabezpieczające oraz blokujące;
  - d) dokonuje bieżącej aktualizacji oprogramowania zabezpieczającego oraz blokującego;
  - e) przed dopuszczeniem urządzeń osobistych do sieci Wi-Fi szkoły, ustanawia sieć zamkniętą z hasłem oraz konieczność akceptacji regulaminu przed przyłączeniem urządzenia.
4. Warunkiem dopuszczenia małoletniego do korzystania z urządzeń szkoły jest zapoznanie się przez nie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu. Dokłada się starań, aby proces zapoznania był efektywny i odpowiadał potrzebom małoletnich.
5. Szkoła udostępnia materiały edukacyjne, dotyczące zasad bezpiecznego korzystania z Internetu (np. poprzez zamieszczanie ich na stronie internetowej, udostępnianie rodzicom i małoletnim w formie drukowanej itp.).
6. W Zespole Szkół w Czerwieńsku prowadzone są działania, w tym warsztaty i szkolenia, w zakresie profilaktyki oraz umiejętności bezpiecznego korzystania z sieci Internet.
7. Małoletni korzysta z urządzeń elektronicznych (telefon komórkowy) na terenie szkoły tylko podczas przerw śródlekcyjnych. Z komputera korzysta podczas zajęć z informatyki pod opieką i nadzorem oraz za zgodą nauczyciela przedmiotu. Szczegółowe zasady korzystania z urządzeń elektronicznych, w tym telefonów komórkowych zawarte są w statucie szkoły, o czym każdy małoletni zostaje poinformowany przez wychowawcę na początku roku szkolnego.
8. W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o występującej cyberprzemocy, pracownicy niezwłocznie reagują:
  - a) zgłaszając problem wychowawcy / pedagogowi szkolnemu / rodzicom, po ocenie sytuacji przez wychowawcę, pedagoga szkolnego i dyrektora, jeżeli zachodzi potrzeba powiadamiają organy zewnętrzne (policję, sąd rodzinny),
  - b) sporządzając kartę interwencji (załącznik nr 7),
  - c) tworząc zespół nauczycieli i specjalistów udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej pokrzywdzonemu małoletniemu (a także małoletniemu będącym sprawcą) we współpracy z rodzicami małoletnich oraz instytucjami zewnętrznymi (wg potrzeb),
  - d) w przypadku braku współpracy ze strony rodziców małoletniego podejrzanego lub będącego odpowiedzialnym za cyberprzemoc, wychowawca/pedagog szkolny lub dyrektor szkoły, po dokonaniu oceny sytuacji i poinformowaniu rodziców, jeżeli zachodzi taka konieczność, powiadamiają właściwe instytucje i organy (pomoc społeczną, policję, sąd rodzinny),
  - e) podejmując działania profilaktyczne uwzględniające pojawiające się problemy związane m.in. z funkcjonowaniem uczniów w sieci Internet, cyberprzemocą

we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym policją, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.

9. W przypadku ujawnienia treści nielegalnych, szkodliwych lub nieodpowiednich do wieku, lub w przypadku zdarzeń godzących w bezpieczeństwo małoletniego związanych z korzystaniem z Internetu należy podjąć następujące działania:
  - a) każde zgłoszenie / przypadek ujawnienia treści szkodliwych lub nieodpowiednich powinno zostać zarejestrowane, przeanalizowane oraz odpowiednio udokumentowane. W analizie zdarzenia powinien znaleźć się dokładny opis zdarzenia, wskazanie osób uczestniczących i / lub podjętych działań w celu identyfikacji sprawcy oraz materiały dokumentujące zdarzenie. Zabezpieczenie tych dowodów powinno się odbywać z poszanowaniem praw małoletniego, w tym jego prawa do prywatności;
  - b) dowody powinny zostać zabezpieczone i opisane (data otrzymania, treść wiadomości, dane nadawcy tj. nazwa użytkownika, adres email, adres strony www). Jeśli zebrane dowody wskazują na naruszenie prawa należy niezwłocznie powiadomić policję i przekazać jej cały zgromadzony materiał dowodowy;
  - c) po zdarzeniu należy prowadzić regularny monitoring pointerwencyjny sprawdzając sytuację i potrzeby małoletnich uczestniczących w incydencie i / lub osoby nim pokrzywdzone.
10. Działania wobec uczestników zdarzenia:
  - a) Działania wobec uczestników zdarzenia są skierowane zarówno do osób pokrzywdzonych, sprawców oraz świadków zdarzenia.
  - b) Podejmowane przez szkołę działania są zaplanowane, stopniowe, dostosowane do sytuacji;
  - c) Nie należy stosować języka przekierowującego winę i odpowiedzialność za zdarzenie na osobę pokrzywdzoną;
  - d) Powiadomienie opiekunów uczestników zdarzenia oraz informowanie ich o podejmowanych przez szkołę działaniach oraz, jeśli dotyczy, przedstawienie planu wsparcia dla dziecka pokrzywdzonego;
  - e) W zależności od sytuacji powiadomienie policji lub sądu w przypadku podejrzenia popełnienia czynu zabronionego;
  - f) Otoczenie wsparciem i opieką psychologiczno-pedagogiczną uczestników zdarzenia.
11. Podejmowanie działań naprawczych:
  - a) W celu usunięcia z Internetu nielegalnych, kompromitujących lub krzywdzących materiałów należy poinformować opiekunów dzieci o możliwościach ich usunięcia we współpracy z Dyżurnet.pl oraz w trybie zgłaszania takich treści poprzez formularz na stronie, na której materiał został opublikowany;
  - b) Należy poinformować pokrzywdzone dziecko o przysługującym mu prawie do bycia zapomnianym, wynikającym z unijnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych, które w uzasadnionych przypadkach zapewnia usunięcie konkretnych linków z wyszukiwarek internetowych, w związku z czym nie będą one mogły być wyświetlone przy wpisywaniu jakiegokolwiek frazy;
  - c) W przypadku udostępnienia materiałów naruszających intymność i prywatność dziecka, możliwe jest również skorzystanie ze strony <https://stopncii.org/>, czyli Stop Non-Consensual Intimate Image Abuse. Strona pomaga usunąć z Internetu materiały intymne z wizerunkiem osoby, która nie wyraziła zgody na upublicznienie treści.

ROZDZIAŁ VI

MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH

§ 18.

1. Dyrektor Zespołu Szkół w Czerwieńsku stosownym zarządzeniem wyznacza pedagoga szkolnego jako osobę odpowiedzialną za Standardy ochrony małoletnich w Zespole Szkół w Czerwieńsku.
2. Osoba, o której mowa w punkcie poprzedzającym, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów i prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w Standardach.
3. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci, raz na 2 lata przeprowadza wśród pracowników ewaluację stanu znajomości i przestrzegania Standardów ochrony małoletnich oraz potrzeby wprowadzenia zmian w tych standardach. Wzór ankiety stanowi Załącznik 8 do niniejszych Standardów.
4. Osobna ewaluacja stanu znajomości i przestrzegania Standardów ochrony małoletnich oraz potrzeby wprowadzenia zmian w tych Standardach przeprowadzana jest wśród małoletnich i ich opiekunów.
5. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich, na podstawie przeprowadzonych ankiet, sporządza raport, który następnie przekazuje dyrektorowi szkoły. Część raportu stanowi ocena znajomości standardów przez pracowników szkoły, zestawienie zgłaszanych naruszeń Standardów ochrony małoletnich oraz propozycje zmian.
6. Dyrektor szkoły w terminie jednego miesiąca od otrzymania raportu, o którym mowa w ust. 5, podejmuje decyzje co do wprowadzenia zmian do Standardów ochrony małoletnich i powierza przygotowanie zaktualizowanego dokumentu osobie odpowiedzialnej za Standardy ochrony małoletnich.
7. Jeśli na podstawie raportu zostanie ustalone, że stopień znajomości Standardów ochrony małoletnich jest niewystarczający, osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich ma obowiązek przeprowadzić szkolenie uzupełniające dla pracowników z zakresu Standardów ochrony małoletnich.
8. Pracownicy szkoły zostają zapoznani z wnioskami i rekomendacjami zamieszczonymi w raporcie.
9. Dyrektor szkoły wprowadza do Standardów ochrony małoletnich niezbędne zmiany i ogłasza w formie stosownego zarządzenia nowe brzmienie standardów.

ROZDZIAŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE

§ 19.

1. Standardy ochrony małoletnich w Zespole Szkół w Czerwieńsku wchodzi w życie w dniu podpisania zarządzenia dyrektora Zespołu Szkół w Czerwieńsku z mocą od dnia 15 lutego 2024 r.

2. Udostępnienie Standardów ochrony małoletnich w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich następuje w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi przez pracowników szkoły, uczniów i ich opiekunów poprzez:
  - a) udostępnienie papierowej wersji dokumentu w siedzibie szkoły w bibliotece szkolnej;
  - b) zamieszczenie treści Standardów ochrony małoletnich na stronie internetowej Zespołu Szkół w Czerwieńsku (www.zs.czerwiensk.pl);
  - c) przekazanie służbowymi drogami komunikacyjnymi wszystkim podmiotom zaangażowanym w życie szkoły.
3. Standardy w wersji zrozumiałej dla małoletnich stanowią załącznik nr 9.
4. Podmioty współpracujące, w przypadku, gdy ich działalność obejmuje kontakt z małoletnimi, są zobowiązane do przestrzegania niniejszych standardów.